

lykkedes aldrig indenfor rammen af 1915-grundloven at få skabt en fornuftig forfatningspraksis, gående ud på at landstinget bøjede sig for folketingsflertallets afgørelse, når dette flertal fortsat var tilstede, efter at et folketingsvalg var afholdt“. Siden 1936 havde vi faktisk haft et etkammerssystem, og medens det i 1939 havde været muligt at fastholde en form for tokammerssystem, var „tilsvarende politiske muligheder ikke længer tilstede“. Man ville fra konservativ side have foretrukket 1939-forslagets dobbeltbehandling af lovforslagene og erkendte, at tokammerssystemets opgivelse af mange — dog uden virkelig årsag — følte som et brud i vor forfatningsudvikling. Men under de givne politiske vilkår havde de konservative haft to målsætninger: en forstærket beskyttelse af den enkelte borger i hans forhold til statsmagten og tilvejebringelse af den stærkest mulige beskyttelse af mindretallet. I sidstnævnte henseende var man gået stærkt ind for *folkeafstemningsinstituttet* og havde gjort det til en betingelse for tilslutning til grundlovsforslaget, at nej-procenten ikke blev presset så højt op, at retten for vælgerne til at forkaste et af rigsdagen vedtaget lovforslag derved blev en skueret. Det var Karl Olsens overbevisning, at folkeafstemningsinstituttet, som det var udformet i § 42, betød en større forfatningskonservativ garanti end landstinget, således som dette var kommet til at fungere, og at det betød den bedste kontrol overfor eventuel magtmisbrug.

Jørgen Jørgensen (Lejre) (RV) syntes ikke, der var grund til at føre nogen større diskussion om *et- eller tokammerssystem*. Der var jo efterhånden ingen, som mente, at landstinget burde opretholdes i sin nuværende skikkelse, og når man var enig om, at samme vælgerkorps skulle vælge til begge ting, var der ingen saglig grund til at opretholde et landsting. Man måtte i et folkestyre land give vælgerne den mest direkte indflydelse på valget af deres repræsentanter på tinge, og talen om, at frygt for at skulle mødes med vælgerne ville holde de store personligheder borte fra rigsdagsarbejdet, var formentlig uden rod i virkeligheden. Den eneste og bedste garanti mod misbrug under et frit folkestyre var at gøre vejen let til vælgernes afgørelse. Det radikale venstre så da også med stor tilfredshed, at grundlovsforslaget åbnede adgang for et mindretal i rigsdagen til at bringe et forslag ud til *folkeafstemning*, og den i § 42 fastsatte procentssats måtte fra alle synspunkter anses for rimelig.

Hans Hansen (Rørby) (DR) delte ikke den fra visse sider udtrykte frygt for, at der ved landstingets afskaffelse ville opstå fare for overilede politiske handlinger. *Landstingets betydning* som et organ til at hindre, at „et mere tilfældigt folketingsflertal gennemførte love, der ikke havde den fornødne tilslutning i befolkningen“, som det hed, var nu til dags ringe og i hvert fald lig nul, så længe de samme partier havde flertal i begge ting.